

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	--	--

«Програма підтримки відновлення
економічного потенціалу
агропромислового комплексу» -
Pro.UKR

Протокол сталого
виробництва
Спеціально розроблені
спрощення для дрібних
фермерів

ОЗИМИЙ ГОРОХ
Pisum Sativum

Перша емісія	Вид. 01, ред. 00	01/12/2025
Розглянуто розділи 1 і 2	Вид. 01, ред. 01	25/06/2026
Додано додаток 1		

Одеса, червень 2026 року

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	--	--

Вступ

У рамках проекту Pro.UKR «Програма підтримки відновлення економічного потенціалу агропромислового комплексу» передбачено розробку низки виробничих протоколів, метою яких є надання допомоги дрібним фермерам у виборі найкращої системи сталого виробництва. Цей документ є практичним повсякденним інструментом для фермерів, що містить рекомендації щодо агрономічних рішень, захисту рослин та управління родючістю ґрунту. Принципи, на яких ґрунтуються ці рекомендації, відповідають принципам, визначеним у Цілях сталого розвитку (ЦСР) ООН на період 2015–2030 років, а також «Зеленому курсу» ЄС. Ці рекомендації, за умови їхнього належного застосування, допоможуть фермерам виробляти високоякісну та безпечну продукцію відповідно до українського та європейського законодавства, що дозволить їм успішно реалізовувати свою продукцію як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

1. Вибір земельної ділянки та управління нею

Озимий горох лише нещодавно почали вирощувати в Одеській області, де традиційно вирощували весняні сорти. За останні роки інтерес до озимих бобових культур лише зріс у зв'язку зі змінами клімату та агрономічними й економічними вимогами. Зокрема, як і всі бобові культури, озимі сорти рекомендуються для підвищення родючості ґрунту (фіксація азоту), скорочення використання хімічних добрив та урізноманітнення сівозмін.

З огляду на зміни клімату та зростання частоти посушливих років селекціонери зосередилися на виведенні сортів гороху, які можна успішно вирощувати в регіонах з обмеженою кількістю вологи та нестабільними температурними умовами взимку.

В результаті на ринок зернобобових культур були виведені озимі сорти польового гороху. Ці сорти можна висівати восени, взимку (коли дозволяють польові умови), а також у традиційний період посіву ярого гороху. Озимий польовий горох характеризується високою морозостійкістю і, завдяки здатності використовувати осінню та ранньовесняну вологість ґрунту, має високий потенціал врожайності. Він не є справжньою озимою культурою, оскільки, на відміну від традиційних озимих культур, не потребує весняної обробки.

Головною перевагою озимого польового гороху над ярим горохом є його здатність найбільш ефективно використовувати осінню та весняну вологість ґрунту, що є особливо важливим у південних регіонах України. Крім того, озимий польовий горох дозріває на 10–16 днів раніше, ніж ярий горох.

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	--

Озимий горох добре росте на глибоких, добре структурованих, вологоутримуючих ґрунтах та на чистих посівах, що забезпечують швидке сходження восени та успішне перезимування. Ця рослина віддає перевагу суглинистим, добре дренованим ґрунтам із рН від слабколужного до слабкокислого (рН 6,0–7,5). Клімат регіону — сухий, з великою мінливістю — робить утримання вологи та боротьбу з бур'янами двома найважливішими завданнями при підготовці ґрунту.

Вирощування озимих сортів польового гороху також добре підходить для господарств, що застосовують системи безорного обробітку ґрунту, оскільки посів ярого гороху в оптимальні календарні терміни часто ускладнюється через надмірну вологість ґрунту.

Первинна обробка ґрунту, що проводиться одразу після збору попередньої культури, дозволяє зберегти вологу, розпушити ущільнений ґрунт, заорювати пожнивні рештки та зменшити тиск бур'янів.

Рекомендовані заходи (залежно від попередньої культури):

- Неглибока обробка пожнивних залишків (6–10 см) одразу після збору попередньої культури для стимулювання проростання бур'янів та збереження вологи;
- Первинна обробка ґрунту (20–25 см) за допомогою відвального плуга або, краще, глибокого долотового плуга, залежно від структури ґрунту. На чорноземних ґрунтах глибоке розпушування сприяє проникненню

коренів і підвищує зимостійкість.

Підготовка ґрунту перед посівом (кінець серпня — вересень), що здійснюється відповідно до попередніх етапів, має на меті створення відповідного посівного ложа, результатом чого стає дрібнозернистий, ущільнений і добре вирівняний ґрунт, що забезпечує хороший контакт насіння з ґрунтом та поверхню, вільну від бур'янів.

Роботи:

- Обробка ґрунту або дискування (8–12 см) для розбивання грудок і вирівнювання поля;
- Розпушування для отримання рівномірної поверхні та збереження вологи;
- Ущільнення ґрунту (якщо ґрунт пухкий або сухий) для забезпечення правильного розміщення насіння та рівномірного сходів.

Оскільки кількість опадів нерівномірна, під час підготовки ґрунту необхідно мінімізувати втрати вологи:

- Уникайте надмірної обробки ґрунту;
- За можливості залишайте на поверхні частину пожнивних залишків;
- Слід проводити роботи після дощів, щоб утримати вологу у верхньому шарі ґрунту.

Боротьба з бур'янами та самосівами має вирішальне значення для росту рослини, особливо на ранніх етапах. Озимий горох чутливий до ранньої конкуренції з бур'янами. Порядок

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	--

обробітку поживних залишків та неглибокого передпосівного обробітку сприяє зменшенню засиллю бур'янів. Відомо, що використання озимого гороху як сидерату сприяє ефективнішому боротьбі з бур'янами під час вирощування наступних культур, що свідчить про його високу конкурентоспроможність після повного вкорінення.

2. Посів та вибір сорту

Посів озимого гороху зазвичай проводиться з кінця вересня до початку жовтня, щоб до настання зими рослини встигли сформувати 4–6 справжніх листків. У південних регіонах рекомендується проводити посів приблизно за два тижні до настання стійкої холодної погоди, оскільки зимові умови характеризуються нестабільними температурами, що може негативно вплинути на подальший розвиток культури. За сприятливих погодних умов посів також можливий під час лютневих відлиг.

Рекомендована норма висіву становить 1,0–1,2 млн життєздатних насінин на гектар, а глибина посіву — 4–5 см при температурі ґрунту 4–6 °С.

Вибір сорту насіння має вирішальне значення для забезпечення правильного та здорового розвитку рослини, а також для отримання врожаю високої якості. Саме тому важливо обирати сорти, які відповідають кліматичним умовам та вегетаційному періоду, а також є толерантними або стійкими до основних несприятливих факторів (шкідників та/або хвороб), щоб гарантувати якісні характеристики кінцевого продукту.

При виборі сорту також важливо враховувати можливість використання сертифікованого насіння (за наявності), обирати зимостійкі сорти гороху, пристосовані до місцевого клімату, віддаючи перевагу тим, що були інокульовані ризобіями для швидкої активації азотфіксації.

Таблиця 1 — Основні характеристики сортів озимого гороху

Характеристики	Типові значення
Холодостійкість	Витримують температури до –10 °С (деякі сорти — навіть до –15 °С)
Тип рослини	З листям, напівбезлисті, безлисті
Використання	Сидерати, зернові, кормові
Переваги	Азотфіксація, покриття ґрунту, ранній збір врожаю
Ризики	Чутливість до перезволоження та морозу без снігового покриву

Наразі сорти, доступні на ринку, як правило, мають французьке або іспанське походження і характеризуються високим вмістом білка, хорошою холодостійкістю, ранньою стиглістю та високою врожайністю.

3. Підживлення

Ефективний план внесення добрив починається з вивчення ґрунту на основі лабораторних аналізів, які слід проводити щонайменше раз на п'ять років. Насамперед необхідно знати її

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	--

фізичну структуру (текстуру), реакцію (pH), основні наявні поживні речовини (N, P і K), вміст органічної речовини, співвідношення C/N та катіонообмінну здатність (СЕС). На основі цих даних можна скласти план внесення добрив для конкретного поля, який, виходячи з потреб культури (розрахованих на основі врожайності) та з урахуванням наявних елементів і їх доступності для рослин, визначає кількості та способи внесення добрив. Як відомо, горох фіксує азот, але для його успішного вирощування все одно важливе збалансоване живлення.

Далі наведено основні принципи, яких слід дотримуватися.

Перед посівом:

- Додайте фосфор (P_2O_5) та калій (K_2O) відповідно до результатів аналізу ґрунту;
- Додайте органічні речовини (гній, компост) під час первинної обробки ґрунту, якщо вони є в наявності та вважаються необхідними;
- Уникайте внесення добрив з високим вмістом азоту восени (існує ризик надмірного вегетативного росту перед зимою) і, у будь-якому разі, застосовуйте їх економно.

Згідно з науковими дослідженнями, стандартні норми внесення добрив для озимого гороху встановлюються в межах наведеного нижче діапазону.

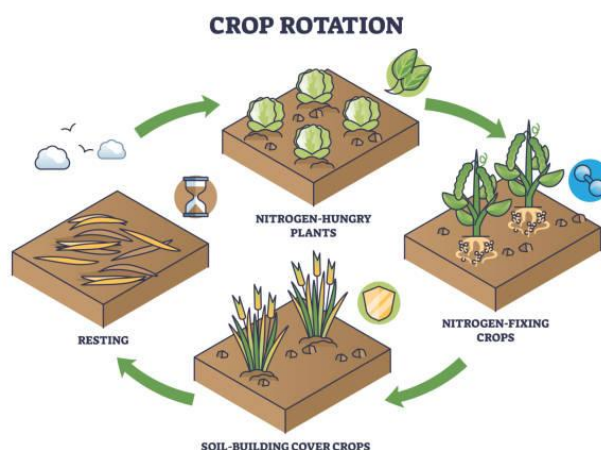
Таблиця 2 — Добрива: стандартні дози

Виробництво	Азот (N)	Фосфор (P_2O_5)	Калій (K_2O)
3/5 т/га	30-50 кг/га	50 - 100 кг/га	50-100 кг/га

Точні дози слід визначати на основі аналізу ґрунту та з урахуванням очікуваних врожайних показників. Проведіть аналіз ґрунту, щоб визначити, як правильно вносити добрива.

4. Сівозміна:

Сівозміна — це не просто «належна практика», а стратегічна необхідність для збереження врожайності в умовах посухи, кліматичних коливань та деградації ґрунтів. Степовий клімат регіону, невелика кількість нерегулярних опадів та висока частка монокультурних культур (особливо зернових та соняшнику) роблять сівозміну необхідною умовою для забезпечення довгострокової продуктивності та стійкості.

Сівозміна — це традиційний метод ведення сільського господарства, що базується на певних правилах.

- Ніколи не слід вирощувати одну й ту саму культуру (або рослини одного сімейства) на одній і тій самій ділянці два роки поспіль. Це допомагає зменшити поширення хвороб, шкідників та явище «виснаження ґрунту» (виснаження поживних речовин);
- Чергування різних сімейств рослин порушує життєві цикли шкідників і бур'янів, покращує структуру ґрунту та урізноманітнює використання поживних речовин;

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	---

- Включення бобових культур, таких як озимий горох, вика, люпин або соя (у відповідних регіонах), є корисним, оскільки ці рослини фіксують азот, покращують структуру ґрунту та сприяють збільшенню вмісту органічної речовини, що зменшує потребу в хімічних добривах;
- Чергування глибококореневих і неглибококореневих (поверхневих) культур підвищує стійкість у посушливі роки та покращує структуру ґрунту.

Основні правила для фермерів

✗ Ніколи не висаджуйте горох після гороху або інших бобових культур;

✓ ЧЩороку змінюйте групи сімей;

✓ Використовуйте горох для підживлення культур, які потребують інтенсивного підживлення;

✓ Використовуйте коріння для «очищення» ґрунту;

✓ Для завершення циклу використовуйте капустяні культури.

Таблиця 3: Приклад сівозміни

Рік	Сезон	Група культур	Примітки
1	Осінь – весна	Озимий горох	Холодостійкий, фіксує азот, чудово готує ґрунт.
1b	Літо	Бахчеві / пасльонові	Використання азоту з гороху; посухостійкі сорти.
2	Літо	Культури, що потребують інтенсивного підживлення	Помідори/перець/баклажани — запобігайте накопиченню хвороб.
2b	Зима	Легка листова зелень	Захист ґрунту від вітрової ерозії
3	Весна – осінь	Коренеплоди та цибулинні культури	Цибуля та часник чудово ростуть на чорноземі
4	Весна – осінь	Капустяні та листові овочі	Ідеально підходить для прохолодної осені; перезапускає цикл
Перезапуск	Осінь	Озимий горох	Відновлює родючість ґрунту

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
--	--	---

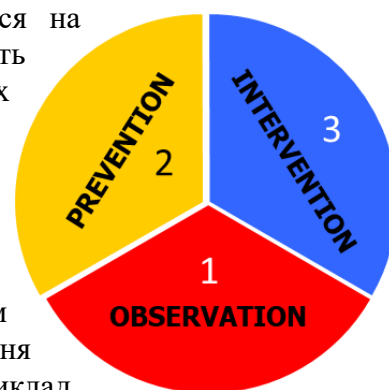
 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	--	--

5. Захист рослин та боротьба з бур'янами¹

Сучасний та сталий підхід до захисту рослин ґрунтується насамперед на розумінні самої культури та конкретної агроєкосистеми, в якій вона вирощується. Інтегрований захист рослин (ІЗР) — це раціональний підхід до боротьби зі шкідниками, що передбачає використання комплексу заходів, які поєднують агрономічні практики та хімічні засоби: моніторинг, сівозмінна, стійкі сорти, природні вороги та мінімальне застосування пестицидів лише в тих випадках, коли це дійсно необхідно. Він допомагає забезпечити врожайність, заощадити кошти та захистити навколишнє середовище.

Інтегрований захист рослин (ІЗР) - основні принципи:

I — Спостереження — це найважливіший «основа», на якій має ґрунтуватися управління захистом рослин. Щоб бути обґрунтованими, усі рішення щодо впровадження стратегії контролю повинні ґрунтуватися на даних моніторингу. Методи моніторингу передбачають прямі спостереження за допомогою пасток або інших засобів візуального контролю, що дозволяють підтвердити наявність шкідника чи збудника, оцінити його чисельність та визначити потенційний збиток, допомагаючи фахівцю та фермеру у прийнятті рішення щодо вжиття заходів. Методи боротьби залежать від виду шкідника і повинні застосовуватися з дотриманням встановленого графіку (щотижня, раз на два тижні, щодня або у режимі постійного моніторингу, якщо у вас є, наприклад, цифрові засоби, такі як пастки з камерами для дистанційного спостереження або прогнознi моделі). Тому необхідно визначити ступені пошкодження та порогові значення для втручання щодо культури, на якій застосовується ця технологія.

II — Профілактика — застосування всіх тих агрономічних заходів, які впливають на умови, що можуть сприяти розвитку та поширенню шкідливих організмів на території господарства.

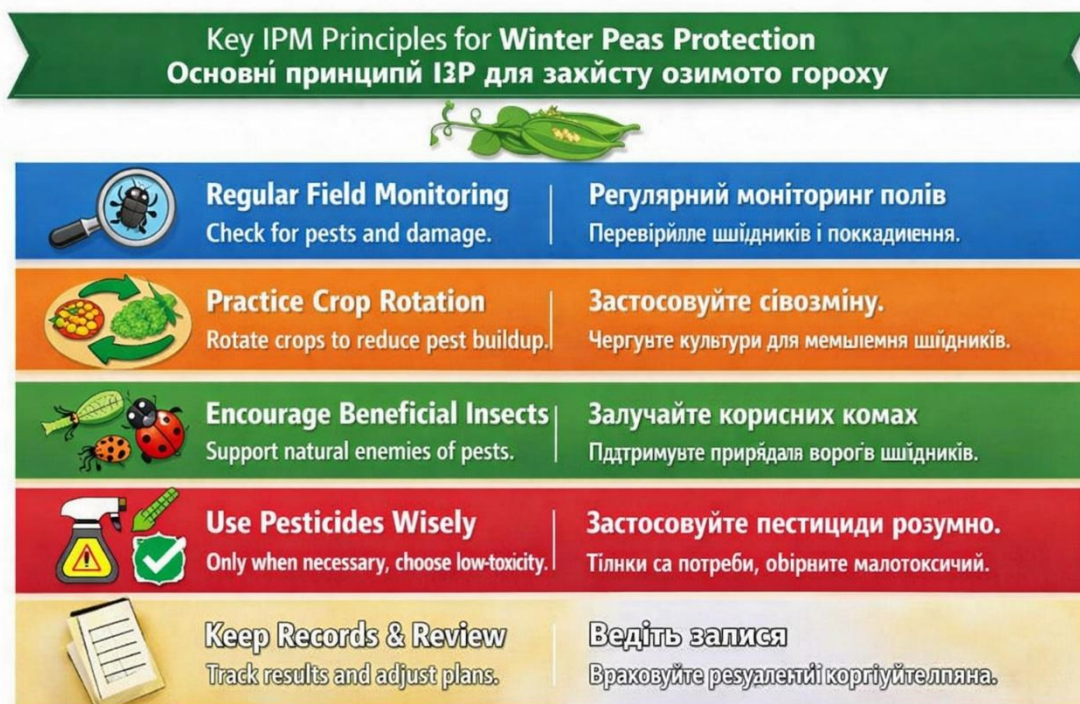
- Використання сертифікованих резистентних або толерантних сортів;
- Сівозмінна;
- Управління ґрунтами з використанням методів ресурсозберігаючого землеробства;
- Належне управління екологічною інфраструктурою господарства з метою надання «екологічних послуг» (сидерати, контрольоване заселення травною, живоплоти, квіткові смуги тощо), сприяння розвитку біорізноманіття та підвищення здатності агроєкосистеми до утримання «корисних» організмів (дрібної фауни, хижих комах та інших).

III – Втручання — фітосанітарні заходи на основі даних, отриманих у результаті відбору

¹ Додаток 1 — Рекомендації щодо захисту рослин_озимий горох

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	---

проб на фермах та на території. Якщо вжиття цих заходів обґрунтовано об'єктивними даними, це матиме значний позитивний вплив як на витрати на заходи з охорони, так і на охорону здоров'я та навколишнього середовища. У цьому контексті «поріг втручання» та «критичний момент» є одними з основних елементів, які слід враховувати при впровадженні інтегрованого захисту рослин.

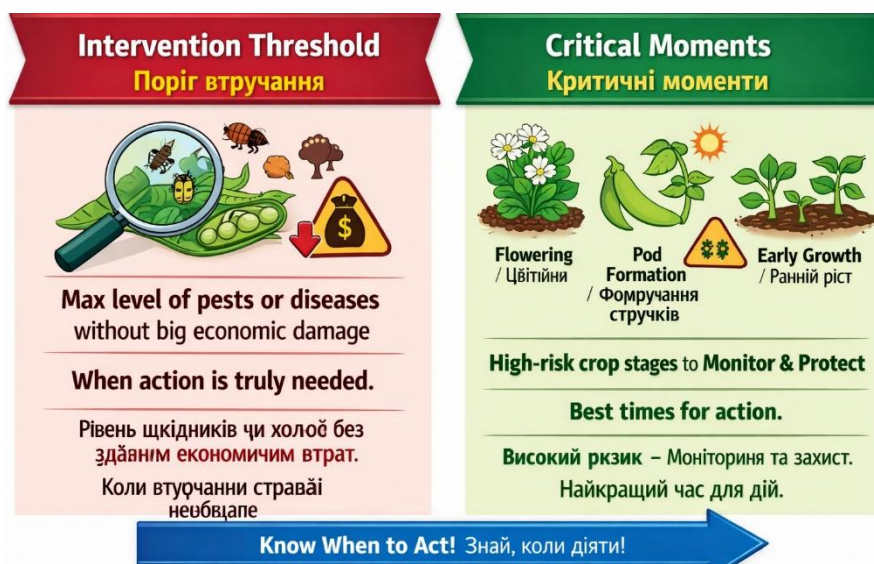
Поріг втручання:

максимальний рівень ураження фітофагами або грибами, який культура може витримати без значних економічних збитків.

Критичні моменти:

фенологічні фази або періоди, коли ризик зараження та шкідливого впливу збудників хвороб є вищим.

Таблиця 4 – Моніторинг

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	--	---

Ціль	Метод	Частота
Бур'яни	Моніторинг в полі зору	Щотижня
Комахи (попелиці, гусениці)	Клейкі пастки + моніторинг	Кожні 7-10 днів
Грибкові захворювання	Перевірка листя та коренів	Після дощу або стресових ситуацій

6. Збирання врожаю:

Збір врожаю зазвичай починається в середині червня — на початку липня, залежно від місцевих погодних умов та дати посіву.

Згідно з дослідженнями, проведеними Одеською державною сільськогосподарською дослідною станцією (НААН) та іншими науковими джерелами, потенційний урожай сухого гороху культивованих сортів у області становить 4–5 т/га, а в найкращі роки може сягати 6 т/га.

Середня потенційна врожайність (сухе насіння): 4–5 т/га за стандартних умов.

Збирання врожаю — пряме комбайнування: найпоширеніший метод, при якому використовуються стандартні зернозбиральні комбайни після дозрівання та висихання стручків. На невеликих ділянках збір врожаю, як правило, здійснюється вручну за допомогою простих інструментів. Сушений горох збирають, коли насіння достатньо висохне. Якщо вологість зерна перевищує 15 %, його необхідно висушити до 12–13 %,

 Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---	--

щоб забезпечити його тривале зберігання. Сушіння може бути: природним (на брезенті або на провітрюваних підлогах, 2–4 дні) або штучним (гарячим повітрям при температурі ≤ 40 °C протягом 6–8 годин).

Таблиця 5 — Вологість та термін зберігання

Вологомісткість	Термін зберігання в безпечних умовах	Примітки
11–12%	8-12 місяців	Оптимальні умови зберігання, мінімальний ризик появи цвілі.
13–14%	3-6 місяців	Необхідно регулярно провітрювати приміщення.
>15%	<3 місяці	Високий ризик нагрівання та розмноження мікроорганізмів.

Зібраний урожай слід складати у чисті та провітрювані кошики або мішки. Очищайте та дезінфікуйте складські приміщення за допомогою затверджених методів (пара, органічні дезінфікуючі засоби, дозволені для використання з харчовими продуктами). Відстежуйте партії продукції.

Таблиця 6 — Усунення несправностей під час збору врожаю

Проблема	Ознаки	Ймовірна причина	Рекомендоване рішення
Нерівномірне дозрівання	Стручки на різних стадіях дозрівання	Змінна вологість ґрунту, нерівномірна глибина посіву	Збирайте урожай з посівів перед початком жнив; розподіляйте збір урожаю по ділянках
Значні втрати зерна	Насіння, яке видно на землі після проходження комбайна	Неправильна висота жнивного блоку, занадто висока швидкість руху	Налаштуйте жнивний блок ближче до крони рослин; зменшіть швидкість руху
Пошкодження насіння (тріснутий горох)	Розколоте або тріснуте насіння у зібраній партії	Занадто інтенсивний оберт обмолочного барабана	Зменшіть швидкість обертання барабана, збільшіть зазор між барабаном і лотком
Надмірна вологість (>14%)	Насіння на дотик м'яке, на ньому утворюється конденсат під час зберігання	Зібрано занадто рано, волога погода	Відкладіть збирання до повного висихання; використовуйте системи вентиляції та сушіння

	Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---------	--	---

Проблема	Ознаки	Ймовірна причини	Рекомендоване рішення
Змішування з іншими культурами	Змішані зернові на складі	Спільне використання техніки або бункерів	Перед використанням слід очистити обладнання; для органічного гороху слід виділити окреме місце для зберігання
Ризик появи цвілі у сховищах	Затхлий запах, зміна кольору	Погана вентиляція, висока вологість	Необхідно покращити циркуляцію повітря; контролювати вологість; вилучити уражені партії

Сушений горох в основному використовується як високобілкова сировина для кормів для тварин (особливо для свиней та птиці), у харчовій промисловості для виробництва білкового борошна та його фракцій, а також як експортний товар на ринки ЄС та Близького Сходу. Дрібні фермери зазвичай продають свій горох місцевим торговцям, які займаються його очищенням, сортуванням та пакуванням.

	Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---------	---	--

Додаток 1 — Рекомендації щодо захисту рослин: озимий горох

Критерії інтегрованого захисту рослин (ІПМ) та дозволені речовини — ГОРОХ

ШКІДНИКИ / ХВОРОБИ	КРИТЕРІЙ	Штучний інтелект/Допоміжні засоби
Шкідники ґрунту (<i>Rhizoctonia</i> spp., <i>Fusarium</i> spp. тощо)	Ми рекомендуємо використовувати оброблене насіння.	—
Борошниста роса та антракноз (<i>Peronospora pisi</i> , <i>P. viciae</i> , <i>Ascochyta</i> spp.)	<u>Агрономічні заходи:</u> 1. Широкомасштабне сівозмінювання; 2. Використання здорового насіння з культур, які не уражені хворобою або вже одужали; 3. Використання стійких сортів. <u>Хімічні заходи:</u> лише у разі ранніх нападів. Ми рекомендуємо провести 2–3 процедури з інтервалом у 7–8 днів	Сполука міді
		Цимоксаніл
		Піраклостробін
		Азоксистробін
		Флуксапіроксад
		Дифеноконазол
		Тебуконазол
Ботритис (<i>Botrytis cinerea</i>)	<u>заходи:</u> - слід проводити на осінніх культурах у разі тривалої вологості та частих опадів	Флудіоксоніл
		Ципродиніл
Борошниста роса (<i>Erysiphe polygoni</i>)	<u>Агрономічні заходи:</u> використання стійких сортів. <u>Хімічні заходи:</u> виправдано лише у разі серйозної атаки.	Сульфур
		Тебуконазол
		Азоксистробін
		Піраклостробін
ВІРУС Деформуюча мозаїка гороху (PSBMV)	У випадку вірусів, що передаються попелицями неперсистивним шляхом, обробка культур афіцидами не здатна запобігти передачі вірусів, оскільки заражена попелиця може передати віруси за дуже короткий час. Щодо вірусу мозаїки, який передається з пилком (PSBMV), використання здорового пилку (вільної від вірусу) має першочергове значення.	
Зелені та чорні попелиці (<i>Acyrtosiphon pisum</i> , <i>Aphis fabae</i>)	<u>Хімічні заходи:</u> Вживайте заходів у разі поширення шкідників та зростання їхніх колоній.	Дельтаметрин

	Pro.UKR	Протокол сталого виробництва Спеціально розроблені спрощення для дрібних фермерів ОЗИМИЙ ГОРОХ – <i>Pisum Sativum</i>	Вид. 1, ред. 01, червень 2026 року Укр
---	---------	---	--

Метелики, що живляться листям (Mamestra brassicae тощо)	<u>Хімічні заходи:</u> - Вживати заходів у разі масового зараження, орієнтовно: 1 личинка на квадратний метр	
		Дельтаметрин

ПЕРІОД	БУР'ЯНИ	ДІЮЧА РЕЧОВИНА
Передпосівна підготовка	Трави та дводольні рослини	
До сходів	Трави та дводольні рослини	Аклоніфен
		Пендиметалін
Післясходовий період	Дводольні рослини	Бентазон
	Трави та дводольні рослини	Імазамокс
	Трави	Хізалофоп-П-етил
Боротьба з бур'янами між рядами	Однодольні та дводольні рослини	Легке орання
Назва основної діючої речовини = Зареєстрована в Україні та схвалена в ЄС		